

ŐRSZEM

Politikai, társadalmi és közgazdasági hetilap.

A csikmegyei 48-as függetlenségi párt hivatalos közlönye.

Megjelenik: minden kedden.

ELŐFIZETÉSI ÁR: egész évre 8 K. fél évre 4 K., negyed évre 2 K. egy hónapra 80 fill.
Egyes szám ára 10 fill. Nyitlitér sora 40 fill.

Feloldó szerkesztő: DR. UJFALUSI JENŐ

Főszerkesztő: IFJ. BOTÁR BÉLA.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Létz János könyvnyomdája Csikszereidában, hová a háziratok hirdetések és előfizetések küldendők. Hirdetések mérsékelt díjazással, megállapodás szerinti.

A tisztviselői érdek.

Dés, február 1.

A dési választókerületben a tisztviselők, még pedig a magán, városi és állami tisztviselők arra törekcszenek, hogy a Betegh Imre halálával megüresedett képviselőségre tisztviselőt jelöljenek.

A tisztviselőknél ez a törekvése megragadja figyelmünket, mert új irányt képvisel, ez a lépések a tisztviselői jövő magatartására is irányt szabhat.

Az új kérdéseket a kényszerítő szükség a viszonyok változása és alakulása szokta felszínre hozni.

Igy jött létre az állami tisztviselők Országos Egyesülete s így jött létre az Országos Tisztviselői Szövetség. De fájdalom, bármily lelkesedéssel törekcszenek ezek az egyesületek a tisztviselői érdekek előmozdítására, bármily élethevágó, fontos, a tisztviselői léteérdeket egyenlően érdeklő kérdéseket vetnek fel, ezek nagyon ritkán, rendszerint későre, vagy egyáltalán nem valósulnak meg. Ennek a legfőbb oka, hogy a tisztviselőknél politikai befolyásuk nincs. Pedig Magyarországon a politika irányítja a közélet minden mozzanatát úgy, hogy a kinek politikai befolyása nincs, az nem is tudja a maga érdekeit kellően, illetve eredményesen képviselni.

Azért tör előre rettenetes erővel a munkás osztály, mert eddig a parlamentben képviselője nem volt. Rosszszalando és hazalias érzésünket felláztatja, hogy a munkás osztály különben nemcs törekvésébe a hazatársaság és nemzetköziség csiráját viszi. Az az óhajtatása, hogy a parlamentbe képviselőt küldjön, egész természetes, mert csak így tudja az ő jogos érdekeit képviselni.

A tisztviselői kar ma Magyarországon az igazi hazafiságot és az igazi érelmességét képviseli. Mégis a legszegényebb és legelhagyottabb osztály. Miért? Mert csekély fix fizetésből kell élnie, mert a kereskedő és az iparos a tisztviselő után él, mert neki mindent készpénzzel kell vennie, neki a kereslet és a kínálat viszonyainak alakulására, az állam közgazdasági életére nincs semmi befolyása, egész életműködése az iróasztalhoz van kötve; ez helyes is, legyen a tisztviselői pálya élethivatás; de akkor biztosítás is megélhetése feltételeit.

Nem nagyra becsülendő-e a tisztviselői karnak az a törekvése, hogy a parlamentbe képviseltetni akarja magát? Küldjön oda tisztviselőt, akik egyfelől szakképzettséget visznek a magyar parlamentbe, másfelől kipróbált hazafiságot és érdeket a tisztviselői működése és sorsa iránt.

Fájdalom ma az országgyűlésen nincs a tisztviselőknél képviselője. Mindaddig pedig míg ez hiányzik, hiába szerkesztetnek az adóhivatali s más tisztviselői emlékiratokat sérelmeikről és jogos kívánalmaikról, nem igen remélhetik azok teljesülését, mert

nincs, aki erős elhatározással elővetesse az emlékiratot a miniszter belső zsebéből.

A tisztviselő, midőn parlamenti képviselőtől gondoskodni óhajtanak, nem azt hánytorgatják, hogy eddig a magyar parlamentben jó formán a magnás, a nagybirtokos osztály és az ügyvédi kar volt képviselve, hanem érzik és tudják, hogy jogos érdekeiket e nélkül nem tudják képviselni.

Miért kékik a szolgálati pragmatika? Miért vannak némelyik szolgálati ágban a katonainál is sokkal tarthatatlanabb fegyelmi szabályok? Miért kékik ugyanazon állomáshelyen a fokozatos előléptetés rendszere? Nem céloz itt pl. a pénzügyi közigazgatásban a fegyelmi szabályok tarthatatlanságát kimutatni. Csak arra utalok, hogy pl. ha a pénzügyigazgatónak felébred egy tisztviselő ellen az ellenszenv, a vád és védelem, valamint a nyilvánosság érvényesülése nélkül, gyorsan összehívja a fegyelmi tanácsot, mely az igazgató elnöke alatt a helyetteséből és egy titkárból áll, ennek nincs szavazata, de az előadó kisebb igazgatóságnál már ítélő bírós is, ez a tanács aztán az igazgató akarata szerint igen sokszor kimondja a halálos ítéletet is, igen: mert a rossz szolgálati rendszer miatt abban a bizottságban csak az igazgató akarhat és ítéltel. Ezért gyakran a legártatlanabb, legmunkásabb tisztviselő is egész életére kiható, méltatlan elbánásban részesül. Tarthat-e az ilyen állapot csak egy pillanatig is? Érvényesülhet-e itt az igazság elve? Van-e itt nyoma a nyilvánosságnak? Érvényesülhet-e az igazságszolgáltatás elve: fiat justitia, pœrat mundus. Hát lehet az ember becsületéről és legélethevágóbb érdekeiről az igazságszolgáltatás legelemibb feltételei nélkül ítélni? Ezeknek a hiányait érzi és szenvedti a magyar tisztviselői kar nagy része s ezért tömörül!

Szóljunk-e a tisztviselők szegénységének legfőbb okáról: az ugyanazon állomáshelyen való előléptetés rendszerének hiányáról.

A tisztviselő ma két évig Brassóban szolgál, a harmadik évben már Alsókubiban teljesíti a rá bízott feladatokat. Egy emberélet alatt legkevesebb tíz állomáshelyet cserél fel. A folytonos bizonytalanság miatt még a takarékos tisztviselő sem szerezhet magának egy házikót. Mint a vándorcigány majdnem minden negyedévben hurcolja kis holmijait egyik herhából a másikba.

Milyen sok nélkülözésen és küzdelelmen kell átmennie minden alkalommal! Minden költözködés után a leégelt gazda szomorú képét mutatja! Ezért hajléktalan a magyar tisztviselő saját hazájában! Tarthat-e ez a szomorú állapot tovább? Engedjük-e, hogy Magyarországon egyik legintelligensebb osztály, az igazi magyarság, a tisztviselői kar egészen megsemmisüljön? A tisztviselői kar épen hivatásának tudatában óhajlja magát a parlamentben képviseltetni!

Eddig, de különösen 1899-ig a tisztviselői kar nem volt egyéb, mint a Mindenható szabadelvű pártnak szavazóegyeje. Miért ad a nemzet a tisztviselőnek szavazati jogot, ha nem engedi azt meggyőződése szerint érvényesíteni? A tisztviselői kar ma is a régi nyomott rendszerhez van szokva s alig-alig mer itt-ott fellélekcszeni, hogy meggyőződésének nyiltan kifejezést adjon. Magyarországon minden embernek szabad politikálni, csak a tisztviselőnek nem. A választási törvény csak annyit enged meg neki, hogy a képviselő választás alkalmával szavazati jogával éljen és népgyűlésen megjelenhessen. Más cselekvési szabadsága nincs. Ezért nem vehet részt a tisztviselői kar a közszellem és a közélet irányításában!

Fontos nemzeti érdek teszi szükségessé, hogy a tisztviselői előtt a magyar parlament bajait megnyissuk.

A sajtó sok esetben, de különösen a „Pesti Hírlap“ egyik mult évi esti leteleben rokonszenvesen emlékezett meg erről a kérdésről. Közszükségnek mondotta, hogy tisztviselő is lehessen közkázat nélkül országgyűlési képviselő. Törvényben kell a tisztviselőnek ezt a lehetőséget biztosítani oly módon, hogy megválasztása után is illetményei nélkül megmarad szerzett jogaiban és mandátuma lejártával visszatér szerzett jogai birtokába. Így lehet a magyar parlamentet az egész magyar nemzet képviselőhözává tenni. Ennek kivivásáért egyesüljenek a tisztviselői! Ebben a küzdelemben támogassa a tisztviselői kart a magyar sajtó.

Vajha a dési tisztviselők törekvése az egész országban visszhangra találna és a tisztviselői a legközelebbi választások alkalmával minél több képviselőt küldenének a maguk kebeléből a parlamentbe!

Bartha Balázs.

= **A tiszi fizetések.** A politikai körökét élénk igazalomban tartja a katonatiszti fizetések felemelése. A függetlenségi és 48-as pártban nagyon ingerült a hangulat Okolicsányi László ellen, aki mint a delegáció hadügyi bizottságának előadója, a fizetésemelés álláspontjáról helyezkedett. A néppárt szintén a fizetésemelés ellen van s élénk szomrehányást tett Bizáth Ferenc delegátusnak, hogy nem foglalt erélyesen állást ellene.

Dr. Nagy György beszéde

melyet a képviselőház január 25-iki ülésén a birtokrendezési törvényjavaslat tárgyalása alkalmával tartott.

A képviselőház jelenleg az erdélyi birtokrendezésről szóló törvényjavaslatot tárgyalja. A javaslat tárgyalásánál magas színvonalon álló vita fejlődött ki, melyben az erdélyi képviselők közül különösen Csik és Háromszék vármegyék képviselői vettek részt, mint ahol legrendtelenebbek a birtokviszonyok és legtöbb visszaélés történt az utóbbi években a tagosítás és arányosítás körül.

A képviselőházban elhangzott értékes be-

Az igazgatóság hét tagból áll, ezek dr. Daradies Felix ügyvéd, Merza Rezső kereskedő, Hajnó Ignác takarékpénztári könyvelő, Karda Lajos kereskedő, Potoczky Márton kereskedő, Albert Olón kereskedő.

A cégjegyzés módja: a részvénytársaság cége két igazgatósági tag együttes aláírásával, vagy egy igazgatósági tag és egy cégjegyzésre jogosított tisztviselő együttes aláírásával. Cégjegyzésre jogosított tisztviselő ezidőig nincs.

A kir. törvénysek:

Csikszereda, 1908. január 30.

Császár,

kir. törzseki albíró.

Ad. 17. szám
1908.

Értesítés.

A „Kerületi Munkásbiztosító pénztár” igazgatósága értesíti az összes közgyűlési kiküldött urakat, miszerint az 1908. évi január hó 10-én fenti szám alatt kiadott meghívóban 1908. évi február hó 2-ik napjának délelőtti 10 órájára összehívott rendkívüli közgyűlés nem volt megtartható, mert a tagok nem jelentek határozatképes számban. A meghívóban kitűzött február 9-iki határidőben azonban a tagok számára való tekintet nélkül meg fog tartatni.

Kelt Csikszeredán, 1908. február hó 2

Szabó János, **Merza Rezső,**
titkár. elnök.

Szám 85—1908. végül.

Árverési hirdmény.

Aláírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.c. 102. §-a értelmében ezenel közlendő teszi, hogy a csikszeredai kir. járásbíróioknál 1906. évi Sp. II. 58/1. számú végzése következtében Dr. Györgyfalvi Damokos ügyvéd által képviselt Merza Rezső csikszeredai lakos javára, Kazacsy István erdőgazdálkodó lakos ellen 120 korona s jár. erejéig 1906. évi november hó 28-án fogatottott kielégítési végrehajtás utján le- és felül foglalt és 714 koronára becsült következő ingóságok, n. m. szobabeli bútorok, bolti berendezések, és az ezekből álló nyilvános árverésen eladottak.

Mely árverésnek a csikszeredai kir. járásbíró az 1908. évi V. 128. számú végzése folytán 120 korona tökéletlen, ennek 1906. évi március hó 1. ső napjától járó 5% kamattal, 1% váltóháji és eddig összesen 44 koronát 45 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig a végrehajtást szomszédos lakosán, Csáky Istvánra küldöben leendő megtartására 1908. évi február hó 26-ik napjának délutáni 4 órájára határidővel kintözték és adhoz a venai számlákhoz ezennel oly megjegyzéssel hívták meg, hogy az árverést legkorábban az 1881. évi LX. t.c. 107. és 108. §-ai értelmében közpénztáros által a legelőbb igazságt. szilkeg esetén lecsúszott mind a el fogjuk adatni.

Amennyiben az árverésrendi legelőbbek it m. c. k. le és felül foglaltak és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendelhető.

Kelt Csikszereda, 1908. évi február hó 2-ik napján.

Molnár Sándor,
kir. bíróság végrehajtó.

Faarverési hirdmény.

Alóírottak, mint a lazárfalvi róm. kath. lelkész és tanító, gör. kath. lelkész és tanító tulajdonában lévő erdőleltmények ez idő szerinti használatvezetői közhírré tesszük, hogy a megnevezett illetmény erdőnkben folyó év nyarán tűz által megperzselt, száraz, becsülés szerint 473 m³ gömbölyű luc és jegenye fenyő hasznofa készletet 2365 korona, azaz: Kétezer háromszáz hatvanöt korona kiküldési árban 1908. évi február hó 10-én d. e. 8 órakor Lazárfalva község-házánál megartandó zárt írásbeli ajánlattal

egybekötött nyilvános árverésen a legelőbbet igazórnok elfogjuk adni.

Árverezők az árverezés megkezdése előtt kötelesek a kiküldési ár 10% -át bantálpénzképen az árverést vezető elnök kezéhez letenni. Az egy koronás bélyeggel ellátott írásbeli zárt ajánlatok a megajánlott összeg 10% -nak megfelelő összeggel, vagy óvadék-képes értékpapírral látandók el és abban kijelentendő, hogy ajánlattevő az árverési és szerződési feltételeket ismeri és azoknak magát aláveti.

Utóajánlatok nem fogadtatnak el. A főtömeg becsültéken alól eladatni nem fog.

Az árverési és szerződési feltételek, valamint a becsülésre vonatkozó közelebbi adatok a lazárfalvi gör. kath. lelkései hivatalnál megtekinthetők.

Lazárfalván, 1908. évi január hó 28-án.

Bardocz István, **Boér György,**
róm. kath. plebánus. gör. kath. lelkész.

Imre Jenő,
községi tanító.

Virág és konyhakertészeti.

Van szerencsém a t. e. közönséget értesítem, hogy Csikszeredába a vasúti állomással szemben

keresk. virág és konyhakertészeti

telepet létesítettünk, a hol állandóan mindenféle **éld virágokat, veteményeket és zöldséget** termelünk, azok kívül **menyasszonyi, vőfélyi és női melleszkrokat** is napi előzetes megrendelés mellett készíttünk.

Szíves pártfogást kérve

teljes tisztelettel

Hevig G. János és Társa
első csiksmegyei virág és konyhakertésze.

JAKAB JÓZSEF,
polgári és egyenruha készítő
Csikszereda, Fötér.

Van szerencsém tisztelettel tudomására hozni a n. é. közönségnek, hogy férfiszabó üzletemben minden idényre a legszebb és legjobb hazai gyártmány **gyapju és kamarn szövetekekből** nagy raktárl rendeztem be, melyekből a legesinosabb kivitelben öllönyöket olcsó árak mellett készítek. Nemkülömben nagy raktárl tartok még mindenféle egyenruházati szövetekekből is előállalom katonai, vasúti és egyéb egyenruhák-nak a legrovidebb idő alatt való elkészítését is.

Ajánlom továbbá a nálam raktáron levő és nagy kelendőségnek örvendő karikahajós patent

Singer-féle varrógépeket, melyeket gyári áron hozok forgalomba, három évi jótállás mellett, havi részletfizetésre. — Ugyiszintén nálam olcsón beszerezhetők a géphez szükséges mindenféle kellékek, n. m. szijak, olajok, esavarhuzók, hajók stb.

Becsés pártfogást kérve, vagyok

kiváló tisztelettel

JAKAB JÓZSEF.

A legelőbb bevásárlási forrás.

Nem kell már egy üveg finom illatszertől 10, 15, 20 koronát adni, mivel

FEKETE VILMOS
illatszertárában Csikszeredában

a legfinomabb illat megkapható 1 kor. 20 filléretől dekagrammonként. Ugy araszépitő kenőcsök, mint puderek 10 fillértől feljebb. Valamint ott kapható a híres kolozsvári aré- és kézfínomító

Ichthyol és Ichthyol Salicyl

gyógyszappan, valamint az összes létező pipere és kozmetikai cikkek nagy választékban.

Vidéki megrendelések a pénz előleges beküldése vagy utányét mellett azonnal eszközöltnék.

4—52

A Trifolium (Hajpetén) bogyóknak állandó hájapótlásos mellékhatása. A Honey Jelly a legelőbb kétfínomító.

A legelőbb fogkrém a Thymol.

Szülőoltvány! Szülővessző!

A világhírű Delaware adja a legjobb bort; oltani, permetezni nem kell! Gyökere 100 drb.: 100 kor.; sima: 50 kor. Szülőoltványok ezere: 140 kor.; a legnemesebb fajokból. Árjegyzék ingyen. Rendelési cím:

Szgyártó Nagy Mihály
Felsősegésd (Somogy megye)

Legjobb mellékkereset

nők és családok részére. Egy helyen és egy háztartásban se hiányoznak az eredeti „STYRIA” kötőgép. Árjegyzék ingyen. Kedvező fizetési feltételek.

Első STYRIAI kötőgépgyár
Magyarországi képviselöte:

FOGL. J. L. műépítész, Budapest, VI. Csengeri-utca 54

Ez igazan nagyszerű!

Mióta **WAGNER** a „Hangszer-Király” kúldött egy családi fonografot — azóta esténtként egész színházi előadást tartunk. A **családi fonografot** bárki egészen ingyen kaphatja, ha 10 drb. keményfontási kótahengereket rendel, melynek darabja 1 kor. 80 fillér.

Az összes színházak felvételét!

Hangszer-nybész-élléggép, 6 lemezszel, 400 tüffel 40 kor. **Iskolahegedű** tokkal, vonóval, gyantával, ára 12 kor. **Húzóharmónika,** orgonahang, iskolával, dalokkal 12 kor. **Hosszu magyar citera,** finom munka felszereléssel 12 kor. **Harmoniumok,** használtak állandóan raktáron.

WAGNER a „Hangszer-király” Budapest Jozsef-körút 15 V.
Arjegyzék ingyen. Javítások olcsón.

Hirdetés az üzlet lelke, éltetője!
Ki eredménnyel akar hirdetni, a legalkalmasabb erre a 48-as függetlenségi párt hivatalos lapja az „Örszem.”